

شرق: زمان زیادی از حادثه مرگ‌بار بوستان زیتون در منطقه ۲۱ نگذشته است که این بار شش کودک در زمین چمن این منطقه دچار سوختگی می‌شوند. حادثهٔ اول عصر روز پنجشنبه، دوم شهریورماه رخ داد. دو کودک هشت و ۱۱ساله در پارک زیتون محله وردآورد در حال بازی بودند که توپ آنها داخل حوضچه نیمه‌آبی افتاده و با وجود محصوربودن حوضچه، قفل‌بودن در ورودی و وجود علائم هشداردهنده عدم ورود به محوطه و شناکردن، اقدام به بالا رفتن از فنس‌ها برای برداشتن توپ از آب می‌کنند.

در ادامه شهردار منطقه ۲۱ با حضور در صحن علنی شورای شهر تهران گفت: فنس‌هایی که دور این حوضچه کشیده شده بوده، ۲٫۵ متر بوده و نگهداری از این حوضچه هم بر عهده پیمانکار مربوطه بوده است و به‌هیچ‌عنوان کارفرما (شهرداری) در این زمینه مقصر نیست و تمام خسارات این اتفاق متوجه خود پیمانکار خواهد بود و شهرداری تهران هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال این موضوع ندارد و رعایت اصول ایمنی و نصب تابلوهای راهنما بر عهده پیمانکار است و پاسخ‌گویی حقوقی در مراجع قضائی نیز بر عهده پیمانکار است.

اما به‌تازگی پایگاه خبری رکنا به نقل از مرجع قضائی اعلام کرده است که سهم تقصیر والدین این دو کودک ۲۵ درصد، شهرداری منطقه ۲۱، ۲۵ درصد و پیمانکار مربوطه ۵۰ درصد اعلام شد، این نظریه کارشناسی از سوی بازپرس ویژه پرونده مورد تأیید قرار گرفت.

اما حادثهٔ دوم ۲۵ مهر رخ می‌دهد: در زمین چمنی که به‌تازگی در منطقه ۲۱ افتتاح شده؛ اما به بهره‌برداری نرسیده است. یکی از بالون‌های قرمزی که برای شناسایی پروژه‌های عمرانی شهر تهران هوا شده‌اند، در این زمین چمن مقابل چشمان شش کودک می‌ترکد و کودکان دچار سوختگی می‌شوند. اورژانس سوختگی شش کودک را تأیید کرده؛ اما درباره اینکه این بالون متعلق به چه بخشی است، اظهارنظری نکرد؛ ولی با توجه به اینکه این زمین در نزدیکی پروژه‌های شهرداری تهران بود، احتمال اینکه بالون حادثه‌ساز متعلق به شهرداری تهران باشد، وجود داشت؛ موضوعی که سرانجام بدون آنکه رسماً از طرف شهرداری تأیید شود، از سوی شاهدان حادثه تأیید شد. محمداسماعیل توکلی، رئیس اورژانس استان تهران، درباره این حادثه گفته است: حوالی ساعت ۱۳ (۲۵ مهرماه) یک مورد حادثه آسیب‌دیدگی ناشی از بادکنک به مرکز ارتباطات اورژانس استان تهران اطلاع داده شد که در پی آن و با توجه به نوع گزارش اعلامی سه دستگاه آمبولانس و یک دستگاه اتوبوس آمبولانس به محل حادثه واقع در کیلومتر ۱۴ جاده مخصوص کرج اعزام شدند.

او با اشاره به حضور کارشناسان اورژانس استان تهران در محل گفته بود: در محل حادثه مشاهده شد که در مجموع شش پسرپنج‌ و ۱۰ تا ۳ساله به دلیل سوختگی با بادکنک هلیومی دچار سوختگی از ۱۰ تا ۲۰ درصد شده‌اند.

به گفته رئیس اورژانس تهران، شش کودک آسیب‌دیده در این حادثه، پس از دریافت خدمات اولیه درمانی، برای ادامه روند معالجه و تکمیل درمان به بیمارستان شهدای یافت‌آباد منتقل شدند.

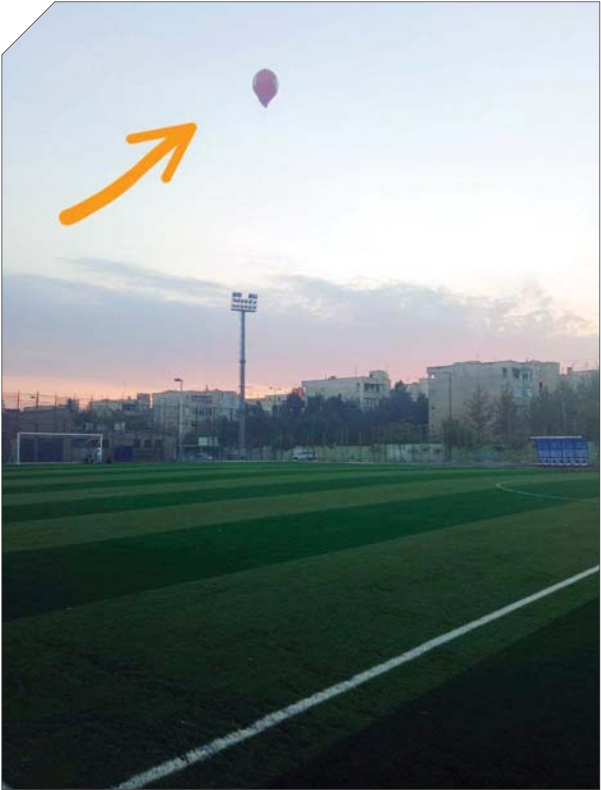
این شش کودک همان روز از بیمارستان شهدای یافت‌آباد مرخص می‌شوند؛ اما والدین آنها دوباره کودکان را به بیمارستان تخصصی مطهری برده و چهار کودک در بخش عمومی و دو کودک که سوختگی بیشتری داشتند، در بخش مراقبت‌های ویژه بستری می‌شوند.

درحالی‌که هیچ‌گونه اطلاعات رسمی از سوی مدیریت شهری درباره جزئیات این حادثه منتشر نشده (تا ظهرروز جمعه ۲۸ مهرماه) یکی از کانال‌های شهری که نظرات کارکنان شهرداری را منعکس می‌کند، اطلاعاتی غیررسمی درباره دلایل این انفجار منتشر کرده است. به گفته کاربران این کانال در این بالون‌ها کاری جز هلیوم استفاده شده و استفاده از گازهای قابل اشتغال دلیل آتش‌گرفتن بالون قرمز تبلیغاتی بوده است.

این حادثه واکنش‌های زیادی را به دنبال داشت. رضا رشیدپور، مجری سابق تلویزیون، نوشت: «رسانه‌ها نوشته‌اند که یکی از بالون‌های قرمز شهرداری در چیتگر ترکیده و شش نوجوان دچار سوختگی شده‌اند. جان عزیزتان یک استشهد بی‌باورید

۶ کودک بر اثر تبلیغات خلاقانه سوختند

بمب‌های قرمز بالای سر پروژه‌های عمرانی

همگی ما امضا کنیم که شما خیلی عالی و پرکار و خدمتگزار هستید و دارید همه‌های تهران را می‌سازید...».

گفته می‌شود بعد از این حادثه شهرداری تهران بالون‌های تبلیغاتی پروژه‌های عمرانی را از سطح شهر جمع کرد.

بالون‌های پرحاشیه قرار بود به شهروندان تهرانی این پیام را بدهند که کدام نقاط تهران فعالیت عمرانی انجام می‌شود. عبدالمطهر محمدخانی، سخنگو و رئیس مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری تهران، درباره بالون‌های قرمزرنگ گفته بود: این بالون‌ها با طرح نشان جغرافیایی نقشه (پین‌لوکیشن) یا همان مکان‌نما طراحی شده و هرکدام از این بالون‌ها که در سطح شهر و در تمام مناطق گسترش پیدا کرده، نماد یک کارگاه عمرانی برای یکی از پروژه‌های در دست ساخت شهر از طرف شهرداری تهران است. در واقع شهروندان مناطق مختلف هرجا که این بالون‌ها را دیدند، متوجه می‌شوند که یک خدمت و امکان جدیدی به شهر تهران و به منطقه آنها اضافه می‌شود. او بزرگراه‌های در دست احداث، ایستگاه‌های مترو، بوستان‌ها، میادین میوه و تره‌بار، اصلاح تقاطع‌ها در بزرگراه‌ها، خانه‌های تاریخی، مجموعه‌های ورزشی و فرهنگی و فروشگاه‌های شهروند را از جمله این پروژه‌ها برشمرد و افزود: ویژگی این پروژه‌ها این است که همه آنها تا پایان سال و حداکثر تا بهار سال آینده به بهره‌برداری می‌رسند. این پروژه‌ها بخشی از بیش از ۴۰۰ پروژه فعال شهر تهران است که در حال انجام هستند؛ درحالی‌که پروژه‌ها و فعالیت‌های روزانه و دائمی شهر مانند عملیات بزرگ آسفالت‌ریزی معابر یا پروژه‌های حوزه نگهداشت شهر شامل این کمپین نمی‌شود و تنها مواردی را که یک خدمت جدید و ماندگار را به شهر ارائه و اضافه می‌کنند، در بر می‌گیرد. با توجه به اهمیت رعایت استانداردهای اوج‌دهی بالون‌ها و توجه به ملاحظات دستگاه‌های مسئول تنها ۱۵۰ کارگاه را با بالون‌ها نشان‌گذاری کردیم تا شهروندان از حجم فعالیت‌های شهرداری تهران مطلع شوند.

بررسی ابعاد ممانعت از حق دسترسی به آب در مناطق اشغالی از سوی اسرائیل از منظر حقوق بین‌الملل

صادق جمالی، پژوهشگر حقوق و حکمرانی آب

بالاخره پس از سال‌ها وضعیت تعلیقی و شرایط نه جنگ و نه صلح در خاورمیانه، آتش زیر خاکستر اختلافات اسرائیل و فلسطینیان به شعله‌ای مهیب تبدیل شد که بر اساس شواهد، به سرعت در حال گسترش به نقاط دیگر است. در خلال اخبار درست و غلطی که این روزها فضای رسانه‌های جهان را فرا گرفته است، خبری که صحت آن بارها تأیید شد، موضوع قطع آب و برقی غزه از سوی برخی مقامات اسرائیلی از جمله وزیر انرژی و وزیر دفاع این رژیم بود. موضوعی که بنا به وجود اهمیت ویژه‌ای که داشت، آن‌چنان که باید مورد توجه مجامع بین‌المللی و حتی داخلی قرار نگرفت و صرفاً دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل در ۱۰ اکتبر با اشاره به گزارش‌های موجود، نسبت به محرومیت از دسترسی شهروندان به آب، برق و غذا ابراز نگرانی شدید کرد و آن را مصداق مجازات دسته‌جمعی دانست. با این مقدمه کوتاه در این یادداشت کوتاه سعی خواهد شد با ذکر مختصری از سوابق جایگاه حق دسترسی به آب و تأسیسات بهداشتی به عنوان یک حق طبیعی بشری در نظام بین‌الملل، لزوم توجه به این موضوع که می‌توان آن را به منزله نوعی کشتار جمعی تبوام با درد و رنج در طولانی‌مدت و نقض اصول مهم «تفکیک»، «تناسب» و «انسانیت» در حقوق بین‌الملل بشردوستانه دانست، مورد توجه قرار گیرد.

حق بر آب به منزله یک حق طبیعی یا فطری است. حقی که از سرشت و آفرینش انسان و جامعه به وجود آمده است. خصیصه اصلی حقوق طبیعی به دلیل آنکه از سرشت انسان سرچشمه می‌گیرد، ازلی، ابدی و جهانی است؛ بدین معنی که زمان و مکان و شرایط آن را تغییر نمی‌دهد و هم‌راهِ همیشگی هر انسان است. گفت‌وآم‌ن حق بر آب در حقوق بین‌الملل ابتدا در مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۶۶ مورد توجه قرار گرفت و متعاقباً طی تحولات هنجاری با کنفرانس‌های محیط‌زیستی ادامه یافت تا اهمیت توجه جوامع جهانی بیش از پیش بدان معطوف شود. نتیجه این رویه آن بود که «حق بر آب و بهداشت» در تفسیر عام شماره ۱۵ کمیته حقوق اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در سال ۲۰۰۰ مطرح شد و در قطع‌نامه‌های RES/A/292/64 مجمع عمومی سازمان

ملل و RES/HRC/A/1/18 شورای حقوق بشر به صراحت

مورد تأکید قرار گرفت. تفسیر کمیته مذکور درخصوص حق بر آب به نوعی رجوع به برخی از مفاد بنیادین اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب ۱۹۴۸ است که بر نقش اساسی آب در حق حیات و اصل بنیادین کرامت انسان در آن اعلامیه تأکید دارد. در تعریف این حق آمده است که حق بر آب شامل بر حق بر آب کافی، سالم، قابل قبول، قابل دسترسی و مقرون به صرفه برای مصرف است. در کنار این اقدامات، شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد با انتصاب گزارشگر ویژه اهمیت موضوع را به دولت‌های عضو ملل متحد یادآور شدند و از این طریق نیز در ترویج نگاه حقوق بشری به ضرورت تأمین آب کمک کردند. اهمیت «حق بر آب» تا بدان‌جا مورد توجه بوده است که اولین دهه هزاره سوم دهه «آب برای زندگی» نام‌گذاری شد.

مرور کنفرانس‌ها و کنوانسیون‌های متعدد برگزارشده از سوی سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی، حاکی از آن است که مهم‌ترین این کنفرانس‌ها در تعریف مفاهیم بنیادین و ترسیم چارچوب‌ها در «حق بر آب و تأسیسات بهداشتی»، کنفرانس ماردل پراتا در سال ۱۹۷۷ بود که در آرژانتین برگزار شد. اهمیت این کنفرانس از آن جهت است که دارای برنامه اقدام، توصیه‌نامه‌ها و قطع‌نامه‌های متعددی است که طیف گسترده‌ای از زیرعنوانین مرتبط با آب را پوشش می‌دهد. در این کنفرانس، عملاً و برای اولین بار به موضوع همکاری‌های بین‌المللی و سیاست‌های آبی در سرزمین‌های اشغالی توجه می‌شود. در قطع‌نامه دوم این کنفرانس، تأکید می‌شود که شناسایی جهانی در دسترسی به آب و دفع فاضلاب برای زندگی و رشد کامل انسان چه به عنوان یک فرد و چه به مثابه بخشی جدایی‌ناپذیر از جامعه ضروری است. قطع‌نامه اضافه می‌کند که دسترسی باید عادلانه و منصفانه بین تمامی مردم منطقه (اصرفنظر از مذهب یا نژاد) باشد.

در سال ۲۰۰۷ دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر بنا به درخواست شورای حقوق بشر سازمان ملل، پژوهشی را در حوزه و مفاد الزامات حقوق بشری مربوط به دسترسی به آب آشامیدنی سالم و تأسیسات بهداشتی به انجام رسانید (HRC/A/3/6). در این مطالعه کمیسر عالی حقوق بشر به این نتیجه رسید که زمان به رسمیت شناختن حق

دسترسی به آب آشامیدنی سالم و امکانات بهداشتی به عنوان یکی از حقوق انسانی فرا رسیده است. نهایتاً پس از نزدیک به نیم‌قرن (از سال ۱۹۶۶) توجه و رویکرد سازمان‌های بین‌المللی نسبت به موضوع «حق بر آب و تأسیسات بهداشتی»، مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۸ ژانویه سال ۲۰۱۰ میلادی طی قطع‌نامه ۶۴/۲۹۲ حق بشری دسترسی به آب و تأسیسات بهداشتی فاضلاب (Human Right to Water and Sanitation) را به عنوان یک حق بشری به رسمیت شناخت. HRWS از طریق معاهدات، اعلامیه‌ها و سایر معیارهای حقوق بشری به عنوان قانون بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است. بسیاری از مفسران، حق بشری آب را حتی فراتر از قطع‌نامه مجمع عمومی، از ماده ۱۱/۱ میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مشتق کرده و آن را تحت قانون بین‌المللی لازم‌الاجرا ساخته‌اند. اهمیت توجه به موضوع «حق بر دسترسی به آب و تأسیسات بهداشتی» تا بدان‌جا پیش می‌رود که سازمان ملل طی قطع‌نامه تجدیدنظر در سال ۲۰۱۵ آن را به عنوان حقی مستقل از «حق بسر زندگی» احصا کرده و این دو را هم‌تراز یکدیگر اعلام می‌کند.

کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹ و دو پروتکل الحاقی آن که در سال ۱۹۷۷ تصویب شده‌اند بر اهمیت بنیادین دسترسی به آب آشامیدنی سالم و تأسیسات بهداشتی به منظور حفظ سلامتی و حیات افراد در مخاصمات مسلحانه بین‌المللی و غیر بین‌المللی تأکید کرده‌اند. از اصول کلی حقوق بین‌الملل بشردوستانه که به خودی خود منبع حقوق بین‌الملل به حساب می‌آیند و در مورد همه کشورها قابلیت اعمال دارند می‌توان به «اصل تفکیک»، «اصل تناسب» و «اصل انسانیت» اشاره کرد. برابر اصل تفکیک لازم است میان افراد و اموال نظامی و غیرنظامی تفکیک به عمل آید و حملات کور و مستقیم به اهداف غیرنظامی ممنوع است. بر اساس ماده ۵۲ پروتکل الحاقی اول اهداف نظامی «اهدافی هستند که بنا بر ماهیت، موقعیت، هدف یا کاربرد، در راستای اقدامات نظامی به کار گرفته می‌شوند». روشن است که بنا به این تعریف، تأسیسات آب و فاضلاب از شمول تعریف اهداف نظامی خارج هستند. بر اساس «اصل تناسب» که در ماده ۵۷ پروتکل الحاقی اول بدان تصریح شده است، حملات

غیرمتناسب حملاتی هستند که در آنها «آسیب جانی» نسبت به امتیاز نظامی مکشبه بسیار بیشتر است. مطابق این تعریف محرومیت از دسترسی به آب و اخلال در فعالیت تأسیسات بهداشتی، مصداق یک حمله غیرمتناسب و نقض «اصل تناسب» است. در ماده (۲) پروتکل الحاقی اول که به «اصل انسانیت» می‌پردازد تأکید می‌شود که در مخاصمات مسلحانه باید از درد و رنج، صدمه و تخریب غیرضروری اجتناب شود. بنابراین ممانعت از دسترسی به آب، آلوده‌سازی آب یا اقداماتی که به‌طور غیرمستقیم منجر به آلودگی منابع آبی شود مانند قطع برق یا هدف ازکارافتادن تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب به عنوان شیوه‌ای جنگی ممنوع و نقض «اصل انسانیت» است.

صرف‌نظر از جنگی که پایان و عواقب آن هنوز در هاله‌ای از ابهام است، پیروزی در یک جنگ با روش‌های بدوی چون قطع آب بر گروه‌های جمعیتی که نقشی در بروز و ادامه آن ندارند، اساساً از فضیلتی برخوردار نیست. اقدام اسرائیل در قطع مجاری آب و ممانعت شهروندان مناطق اشغالی در دسترسی به آب و قطع برق که علاً باعث توقف فعالیت تأسیسات تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب و متعاقباً آلودگی بین‌الملل در شناسایی حقی طبیعی است که بنیاد آن بر احترام به کرامت انسانی بنا شده است. کشورهای متعدد و سازمان‌های بین‌المللی و به‌طور خاص ایپدیمکساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد در راستای عمل به وظایف خود و احترام به بزرگانی که نزدیک به ۶۰ سال در جهت تثبیت «حق بشری بر دسترسی به آب و تأسیسات بهداشتی» اهتمام ورزیده‌اند، مکلف به پیگیری موضوع با هدف جلوگیری از پیامدهای ناگوار چنین اقدامی است. ایجاد درد و رنج برای شهروندانی که مستقیماً در بروز و ادامه جنگ نقشی نداشته‌اند، از طریق ممانعت از دسترسی به آب و آلوده‌سازی غیرمستقیم آن، صرف‌نظر از آنکه نوعی شکنجه و کشتار جمعی است، نقض اصول «تفکیک»، «تناسب» و «انسانیت» در فضای حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه و دیگر قواعد کنوانسیون‌های مربوط به مخاصمات مسلحانه است. به‌علاوه، سوابق تاریخی بیماری‌های اپیدمیکساریای عالی دارد که انتشار بیماری‌های کشنده ناشی از آب آلوده به علت اختلال در فعالیت تأسیسات تصفیه آب و فاضلاب، به‌عنوان یکی از عواقب قطعی چنین اقداماتی است و البته عقل حکم می‌کند که جمعیتی که از نظر جغرافیایی، نزدیک‌ترین فاصله را به مناطق اشغالی دارد حداقل برای سلامت شهروندان خود در برابر بیماری‌های کشنده اپیدمیک از ادامه چنین اقدامی اجتناب کند.

یادداشت

محیط زیست و نبود ضمانت اجرائی مناسب

محمدهادی جعفریپور

ازجمله ایرادهای پرتکرار و البته مستمر بر نحوه انشای قانون به‌ویژه مقرراتی که در حوزه بایدها و نبایدهای حاکمیتی با هدف نگهدانی از سرمایه‌های مادی و معنوی این آب و خاک انشا می‌شود، تعریف‌نشدن ضمانت اجرای مناسب و البته قابل اعمال است.

از خصایص بارز یک قانون خوب علاوه بر صراحت کلام و شفاف‌بودن حکم مندرج در آن، پیش‌بینی ضمانت اجرای عملیاتی و البته بازدارنده است. نبود چنین وصفی در انشای مقررات برابر است با ناکارآمدی قانون و بی‌توجهی به الزامات تعرفه‌شده در آن که نتیجه ابتدایی و بدیهی چنین خلأیی، متروک‌شدن و بدون استفاده ماندن آن مصوبه است. نمونه و مصداق بارز این دسته از مقررات را می‌توان در الزامات محیط‌زیستی و قوانین انشاشده در این حوزه دید. با وجود اینکه توجه به بایسته‌های محیط‌زیستی و پیشگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست از برنامه سوم توسعه در مجموع الزامات حاکمیتی لحاظ شده و غالب نهادها و ارگان‌های دولتی و غیردولتی مکلف به رعایت این مقررات شده‌اند، هرآن‌چندی شاهد نقض آشکار این قوانین از سوی برخی نهادهای دولتی یا شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی به پشتیبانی برخی مقامات یا مراجع هستیم.

یک روز مسئله پالایشگاه بهبهان و روزی دیگر چالش پتروشیمی میناکاله و امروز تأسیس پالایشگاهی در استان کهگیلویهوبویراحمد! حسب اخبار و اطلاعات منتشرشده در برخی خبرگزاری‌ها «رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت کهگیلویهوبویراحمد راجع به محل تأسیس مینی‌پالایشگاه شرکت جاودان انسرژی مهر بیان داشته که در بازدید از زمینی که در منطقه آب‌نارون از توابع فیلگاه بخش مرکزی شهرستان کهگیلویه قرار گرفت، مقرر شد که این زمین مهیا و در کمترین زمان ممکن اقدامات مقتضی در راستای اجرای این پروژه صورت گیرد.

او در ادامه اظهار کرده: «همه دستگاه‌ها اعلام کردند که هیچ معارضی در این منطقه وجود ندارد و در سفر رئیس‌جمهوری محترم این مینی‌پالایشگاه کلنگ‌زنی خواهد شد. این مسئول در توجیه اقتصادی چنین پروژه‌ای اظهار کرده: مینی‌پالایشگاه کهگیلویه با هدف تولید بنزین و نفت سفید در منطقه آب‌نارون و با اشتغال‌زایی ۴۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم احداث می‌شود».

با وجود اظهارات مقامات استانی برخی از فعالان محیط زیست در استان کهگیلویهوبویراحمد و منابع محلی در مخالفت با تأسیس چنین پالایشگاهی می‌گویند: این زمین در منطقه آب‌نارون از توابع فیلگاه بخش مرکزی شهرستان کهگیلویه است که فاضلاب آن قطعه‌ها به سد کوثر نفوذ کرده و باعث آلودگی آب آشامیدنی بیش از دو میلیون نفر از مردم شهرستان‌های استان کهگیلویهوبویراحمد،گچساران و فارس، هرمزگان، بوشهر و خوزستان خواهد شد.

نکته تأمل‌برانگیز آن است که درحال‌حاضر منطقه فیلگاه و روستاهای اطراف این منطقه که بین سد مارون و سد کوثر واقع شده‌اند، با کمبود آب آشامیدنی و بهداشتی مواجه هستند و مجبور به حمل آب از منطقه دهدشت هستند.

بروز و تحمیل چالش‌های زیست‌محیطی بر جغرافیای سرزمین مادری در حالی رخ می‌دهد که قانون اساسی ایران در اصل پنجاهم به ضرورت حفاظت از محیط زیست تأکید داشته و آن را یک وظیفه عمومی می‌داند:

«در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست... وظیفه عمومی محسوب شده؛ ازاین‌رو هرگونه فعالیت اقتصادی و... که سبب آلودگی محیط زیست شود، ممنوع است».

انشای این اصل ذیل فصل چهارم با عنوان اقتصاد و امور مالی، همان‌طورکه در متن اصل به آن تصریح شده، می‌توان این‌گونه تفسیر کرد که توسعه فعالیت‌های اقتصادی و رشد اقتصادی کشور را نمی‌توان بهانه موجهی برای بی‌توجهی به محیط زیست یا آلودگی و تخریب محیط زیست دانست. ماده ۱۰۵ قانون برنامه سوم توسعه که در ماده ۷۱ قانون چهارم توسعه مورد تأیید و تفذیز قرار گرفته، به‌عنوان یک قاعده آمره و حکمی دائمی به انضمام آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۰۵ قانون برنامه سوم توسعه که در ماده ۷۱ قانون چهارم توسعه و ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه مصوب سال ۱۳۸۹ و آیین‌نامه آریزایی اثرات زیست‌محیطی طرح‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و زیربنایی کشور مصوب سال ۱۳۹۰ مورد تأکید و تصریح قرار گرفته، مؤید این موضوع است که پیش از اجرای هریک از پروژه‌های بزرگ کشور و در مرحله انجام مطالعات ابتدایی علاوه بر ضرورت امکان‌سنجی محیطی و تطبیق موقعیت محل اجرای پروژه با ضروریات عملیاتی‌کردن پروژه، به نحوی مطلوب آثار و تبعات زیست‌محیطی آن پروژه مطالعه و گزارش‌ی مبسوط از تحقیقات میدانی ... تهیه شده، علاوه بر لحاظ قراردادن ضوابط پیشنهادی شورای‌عالی محیط زیست کشور و مصوبات هیئت وزیران، آثار و تبعات زیست‌محیطی پروژه مورد تأمل قرار گرفته، چنانچه اجرای پروژه آسیب یا خطری برای محیط زیست جغرافیای محل اجرای پروژه نداشته، آن‌گاه الزامات تعرفه‌شده از سوی کارگروه مربوطه بنا به اثرات زیست‌محیطی از سوی معاونت انسانی سازمان حفاظت محیط زیست کشور به مجریان طرح ابلاغ شود تا متصدیان پروژه به لحاظکردن این الزامات به اجرای پروژه اقدام کنند.

با وجود چنین مصوباتی لازم است طراحان و متصدیان چنین پروژه‌هایی مستند و مستدل اعلام کنند که چند درصد از این الزامات قانونی را در زمان تصویب طرح و هنگام اجرای پروژه مورد توجه قرار می‌دهند؟